

Metsän uudistaminen

Ohjeita omatoimiseen istutukseen
Pekka Riipinen, Jyväskylän ammattikorkeakoulu

Sykettä Keski-Suomen metsiin

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

MAASEUTU 2020

jamk.fi

Jyväskylän ammattikorkeakoulu

metsäkeskus

Istuttaminen

- Metsän kasvatuksessa istuttaminen on kallis investointi, mutta omatoimisesti toteutettuna pystytään kustannuksissa säästämään merkittävästi
- Istutus on toimenpiteenä helppo ja samalla siinä saa hyötyliikuntaa
- Istutuksessa tarvittavat välineet
 - Pottiputki
 - Taimivakka
 - Monesti taimia on käsitelty tukkimiehentäin torjunta-aineella, jolloin taimia käsiteltäessä on käytettävä nitrilikumista valmistettuja hanskoja
 - Paljaat ihonkohdat kannattaa peittää (pitkät housut ja paita)

Istuttaminen

- Istutustyö kannattaa suunnitella huolellisesti etukäteen
 - Taimia tulee säilyttää varjoisassa ja viileähdössä paikassa, jossa on kastelumahdollisuus
 - Taimien työmaavarasto kannattaa sijoittaa niin, että voidaan minimoida turha kävely uudistusalalla
 - Uudistusalallakin taimia varastoidaan varjossa, eikä niitä kannata viedä sinne kuin aina yhden työpäivän tarpeiksi, varsinkin jos niiden kastelu työmaalla on hankalaa
 - Tarvittaessa taimia on kasteltava päivän aikana
 - Ennen työn aloittamista kannattaa tarkastella maanmuokkausjälkeä ja säätää pottiputken istutussyvyys kohteeseen sopivaksi
 - Istutuksessa uudistusalalla edetään järjestelmällisesti

Istuttaminen

- Mätästetyllä uudistusalalla taimi istutetaan mättään keskelle
 - Taimen ympärillä tulisi olla vähintään 10 cm paljasta kivennäismaata, jolloin tukkimiehentäituhon riski pienenee ja pintakasvillisuuden aiheuttamat haitat vähenevät
- Istutussyvyys on sopiva, kun taimen paakku ulottuu käännetyn mättään humuskerrokseen tai sen läpi
 - Jäädessään mättään humuskerroksen yläpuolelle taimi on vaarassa kuivua ja myös maan lämpötila on tasaisempi humuskerroksessa ja sen alapuolella
 - Taimesta on kuitenkin jäätävä maanpinnan yläpuolelle vähintään puolet sen pituudesta, jotta se pystyy kunnolla aloittamaan kasvunsa
 - Laikuissa tai äesvaossa riittää, kun paakun päällä on 2 – 3 cm kivennäismaata

Pottiputken käyttö

- Mallista riippumatta pottiputkien toimintaperiaate on sama
- Pottiputki painetaan mättääseen haluttuun kohtaan ennalta säädettyä syvyysrajoitinta myöden
- Putkeen pudotetaan taimi paakku edellä, jonka jälkeen polkimella avataan pottiputken leuat
- Nyt pottiputki voidaan nostaa maasta
- Lopuksi taimen ympärillä olevaa maata tiivistetään kengällä kevyesti samalla varmistaen, että taimi on kohtisuoraan ylöspäin
- Ennen seuraavaa istutusta pottiputkessa olevalla vivulla laukaistaan leuat kiinni, jolloin putki on valmis seuraavaan suoritukseen

Istutustiheyden tarkistaminen

- Taimien määrän laskeminen on helpointa 4 metrin ympyräkoealalta, jonka määrittämiseen voidaan käyttää esimerkiksi 4 metrin mittaista ongenvapaa
- Koealalta lasketaan kaikki taimet ja lukumäärä kerrotaan 200:lla, koealoja olisi hyvä mitata n. 4 kpl hehtaarille.
- Saatu tulos kertoo taimien lukumäärän yhden hehtaarin alalla
- Kuusentaimikossa tulisi siten istutuksen jälkeen olla 4 metrin ympyräkoealalla 8 - 10 tainta (1600 – 2000 tainta per hehtaari)

Lähdeaineistoa ja kirjallisuutta aiheesta

- Luoranan, J. & Kiljunen, N. 2006. Kuusen paakkutaimen viljelyopas. Metla.
- Luoranan, J., Saksa, T. & Uotila, K. 2012. Metsän uudistaminen. Metla. Metsäkustannus.
- Hyvän metsänhoidon suositukset. 2014. Metsätalouden kehittämiskeskus Tapio. Metsäkustannus.